Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili

Onorevoli Imhallef Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha 31 ta' Mejju 2002

Citazzjoni numru 41/2000 AJM

Kawza numru

Innocent Camilleri

Vs

Emanuel Mifsud

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fl-10 ta' Jannar 2000 li permezz taghha l-attur wara li ppremetta li huwa proprjetarju ta' barriera li tinsab fi Triq Sejba, l-Imqabba, u inoltre kellu ghal dawn l-ahhat erbgha u tlettin sena access ghal parigg li jifred il-barriera tieghu minn barriera adjacenti proprjeta' ta' terzi; illi l-attur sar jaf illi recentement il-konvenut ghalaq ix-xatba li tipprovdi access ghall-isqaq ossia parigg li jifred il-barriera tieghu mill-barriera l-ohra proprjeta' ta' terzi, vicin il-barriera tieghu; illi dan l-isqaq jew parigg joffri access ghall-barriera ta' l-attur u l-konvenut ma ghandu ebda dritt jimpedieh milli jkollu access ghal dan l-isqaq; u billi l-attur gie molestat fil-pussess teighu; talab li din il-Qorti:-

1. tiddikjara u tiddecidi illi l-konvenut spussessa u mmolesta lill-attur mill-pussess tal-isqaq illi jaghti access ghall-barriera tieghu fi Triq Sejba, l-Imqabba;
2. tikkundanna lill-konvenut sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi ffissat minn din il-Qorti jirreintegra l-attur fil-pussess tal-istess sqaq jew parigg jew alternattivament li l-konvenut jikkonsenja kopja tac-cavetta (li biha tinfetah ix-xatba li taghti ghal dan l-isaq) b'mod li l-attur jista' jkollu access liberu ghall-isqaq u finalment ghall-barriera tieghu;
3. fin-nuqqas ta' adempiment minn naha tal-konvenut tawtorizza lill-attur sabiex jiehu dawk il-mizuri kollha u necessarji sabiex ikollu access u jiehu lura l-pussess effettiv ta' l-isqaq in kwistjoni.

Bl-ispejjes kontra l-konvenut li jibqa' ngunt minn issa biex jidher in subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xiehda ta' l-attur.

Rat in-nota tal-konvenut presentata fl-4 ta' Frar 2000 li permezz taghha eccepixxa:-

1. In-nuqqas ta' integrita tal-gudizzju stante illi l-konvenut ma hux l-uniku proprjetarju ta' l-isqaq indikat mill-attur stante illi l-barriera li ghandha l-access mill-isqaq mertu tal-kawza odjerna hija proprjeta' ndiviza bejn il-konvenut u John Cassar.
2. Illi l-proprjeta' ta' l-attur, la qatt kellha u lanqas ghandha access mill-isqaq indikat u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu michuda bl-ispejjes stante illi l-isqaq illi fuqu qieghed jivvanta

l-pretensjonijiet tieghu l-attur huwa wiehed privat u jaghti access biss ghall-proprjeta' tal-konvenut.

3. Illi l-konvenut la mmolesta u l-anqas spussess lill-attur kif qieghed jigi allegat.

Rat id-dikjarazzjoni, l-lista tax-xiehda u d-dokumenti ezebiti mill-konvenut.

Rat il-verbal ta' l-udjenza tas-16 ta' Frar 2000 ta' din il-Qorti diversament preseduta meta l-kawza giet mibghuta quddiem din il-Qorti ghas-seduta tal-10 ta' Mejju 2000 sabiex tigi trattata u deciza.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti u tas-sottomissjonijiet tad-difensuri tal-kontendenti.

Ittrattat il-kawza.

Ikkunsidrat:-

Il-kontendenti ghandhom pussess ta' barrieri f'tas-Sejba, l-Mqabba. Kull barriera ghandha access privat ghaliha billi minn Sejba Street tista' taccedi ghall-barriera bla xkiel. B'dana kollu bejn il-barriri hemm passagg li, fl-antik, kien jwassal ghal fuq ir-raba retroposta u anke oltre, izda dan il-passagg illum ma jwassal imkien billi f'parti minnu qieghed jinqghata ghal gebel b'mod li bejn it-tarf ta' dan il-passagg u il-wicc tal-barriera retropsta hemm dizlivell ta' diversi sulari. Ghalhekk fit-tarf tieghu dan il-passagg gie imblokkat b'hajt tal-kantun, filwaqt li fuq in-naha ta' Sejba Street, xi erbghin/hamsin pid il-gewwa mit-triq dan il-passagg huwa maghluq permezz ta' xatba. Dan principalment minhabba l-perikolu li

l-istess passagg ossia parigg, cioe hajt bejn zewg barrieri, jippresenta lil pubbliku in generali.

L-attur qed isostni li huwa ghal zmien twil, cirka erbghin sena, kellu uzu ta' dan il-passagg u kien jghamel uzu minnu anke biex jirbula t-terrapin ghal go l-barriera tieghu, izda l-attur xhed li dan l-ahhar u cioe fis-sajf tas-sena 1999 huwa ma setghax jaccedi ghal dan il-passagg billi sab l-access ostakolat bix-xatba. Huwa ghalhekk kellem lill-konvenut u dan, skond l-attur, ghalkemm accetta li kien huwa li ghalaq l-access ma riedx jhalli lill-attur jithol fil-passagg billi, skond il-konvenut, l-attur ma kellu ebda dritt jidhol hemm u l-konvenut ried jhalli l-affarijiet sewwa ghall-uliedu.

Il-konvenut, konfrontat b'din ix-xhieda, ma cahadtx izda ghalkemm stqarr li dejjem kien hemm xatba fuq in-naha ta' Triq Sejba u li din kienet tinzamm mghaluqa b'katnazz huwa ammetta li recentement biddel l-katnazz billi dan kien iggamja.

F'dawn il-proceduri l-Qorti mhux tenuta tezamina l-proprjeta' ta' dan il-passagg, ghalkemm tressqu diversi provi fir-rigward. L-artikolu 534 tal-Kap 16 jippreskrivi li kull min, waqt li jinsab fil-pussess, ta' liema xorta jkun, ta' haga immobbli, jew ta' universalita' ta' hwejjeg mobbli, jigi mmolestat f'dak il-pussess, jista', fi zmien sena mill-molestja, jitlob li jinzamm f'dak il-pussess, basta li ma jkunx ha f'idejh dak il-pussess minghand il-konvenut bi vjolenza jew bil-mohbi, jew ma jkunx kiseb minghandu dak il-pussess b'titolu prekarju.

Wara li hadet konjizzjoni tal-provi prodotti u tas-sottomissjonijiet tad-difensuri din il-Qorti hija sodisfatta li l-attur, qabel ma gie mmolestat

mil-konvenut kif fuq inghad, kien fil-pussess tal-passagg in kwistjoni u liema pussess l-attur la kien hadu bi violenza jew bil-mohbi minghand l-konvenut u lanqas ma kien hadu minghandu b'titolu prekarju.

Jirrizulta ukoll li l-proceduri odjerni gew istitwiti fit-terminu preskritt bl-artikolu fuq imsemmi.

Illi l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut hija ghal kollox irrilevanti billi din il-Qorti trid tezamina minn kien responsabbli tal-molestja ossia spoll fil-konfront ta' l-attur u l-fatt li l-konvenut jiddetjeni l-barriera tieghu ndivizament ma terzi ma tnaqqas xejn ghall-akkoljiment tat-talbiet attrici kemm-il darba jirrizulta, kif fil-fatt irrizulta, li kien il-konvenut li kkommetta l-ispoll.

Illi t-tieni eccezzjoni wkoll mhux relevanti billi l-pussess reklamat mill-attur tal-isqaq in kwistjoni mhux necessarjament marbut mal-utilita' tal-istess passagg vis-a-vis l-barriera ta' l-attur.

Ghar-ragunijiet fuq moghtija l-Qorti filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut, tilqa' t-talbiet attrici billi tiddikjara li l-konvenut spussessa lill-attur mill-pussess tal-isqaq li jinsab fi Triq Sejba, Mqabba u dana billi biddel il-katnazz tax-xatba li tghati ghall-istess passagg; konsegwentement tikkundanna lill-konvenut sabiex fi zmien ghoxrin gurnata mil-lum jikkonsenja lill-attur kopja tac-cavetta tal-katnazz li jaqfel ix-xatba sabiex l-attur jkun jista' jacceda ghall-passagg in kwistjoni; u fin-nuqqas tawtorizza lill-attur jiehu dawk il-mizuri necessarji sabiex jottjeni l-access ghall-passagg imsemmi u dana taht is-sorveljanza tal-AIC David Pace li qed jigi mahtur appositament b'din is-sentenza.

Bl-ispejjes, inkluzi dawk tal-perit mehtur illum, kontra l-konvenut.

Onor Imhallef Albert J. Magri